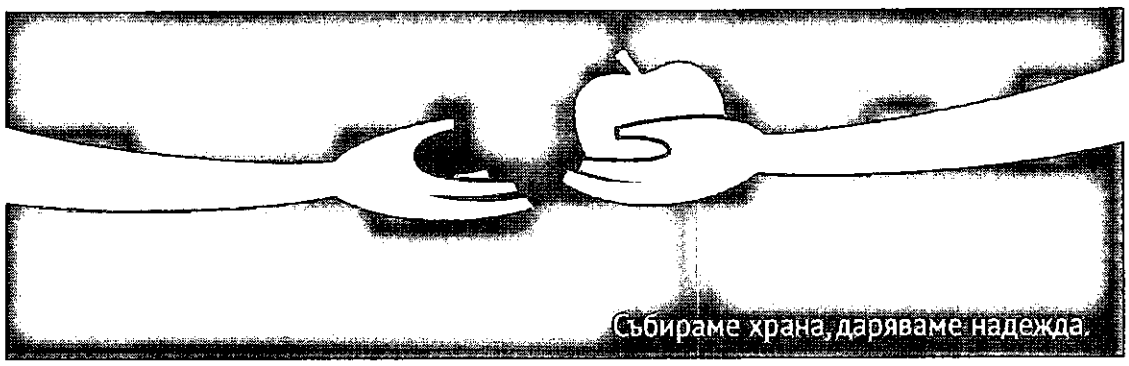
Българска
Хранителна
Банка

Отчет за дейността
на фондация „Българска хранителна банка“
за 2017 г.



Признателност

Скъпи приятели, партньори и съмишленици,

От името на екипа на Българска хранителна банка бих искала да изразя благодарност и признателност за вашата продължаваща подкрепа!

Изминалата 2017 година беше предизвикателна за организацията ни в много отношения. Успяхме да спасим над 200 тона храни в партньорство с 86 дарители, с които да осигурим допълващо хранително подпомагане за над 22 000 човека в нужда с помощта на мрежата от 52 организации-партньори на Българската хранителна банка. С ваша помощ успяхме да спечелим много нови приятели в лицето на над 520 доброволци, станахме по-видими и повече хора заговориха за всеобщите ни усилия да работим устойчиво за намаляване на разхищаването на годна храна и осигуряването на хранително подпомагане за нуждаещите се.

Това, което в края на 2016 г. приехме за най-голямото си постижение в дългогодишната ни застъпническа работа, а именно - постигнатата законодателна промяна, с която беше поставено началото на развитие на стимулираща данъчна среда, която да насърчи бизнеса да дарява излишната храна вместо да я унищожава, обаче, не оправда очакванията за бързо нарастване на обема на спасяваните храни и намаляване на разхищенията. По инициатива на Българската хранителна банка и с подкрепата на много партньори и съмишленици в първото тримесечие на 2017 г. бе оказан публичен натиск, за да може приетите изменения и допълнения в Закона за данъка върху добавената стойност и Закона за храните, които регламентират функционирането на модела на хранително банкиране и безвъзмездното предоставяне на храни с кратък срок на годност, да заработят ефективно. Днес, година по-късно, отново търсим възможности за усъвършенстване на създадените разпоредби, които бюрократизират процеса на даряване, поставят ненужни пречки по пътя на храната до нуждаещите се и спъват волята на хранително-вкусовата индустрия да дарява излишната храна.

Натрупаният опит ни дава самочувствие и увереност за посоката, в която вървим. Нуждата от истински стимули за насърчаване на бизнеса да дарява храна е осезаема и ще продължим да търсим промяна в нормативната регулация и през 2018 г. Ще работим за привличане на нови партньори и за припознаването на Българската хранителна банка като надежден партньор на целия хранителен бизнес, като естествена част от веригата за снабдяване с храна и по-добрата алтернатива на унищожаването на годни храни.

Благодарим ви!

Цанка Миланова
Изпълнителен директор

Вярно с оригинала

БХБ през 2017 година: Основни резултати

Събрана храна, кг	202 581
Брой дарители на храна	86
Храна, предоставена за подпомагане, кг	188 754
Брой организации, получили дарения на храни	56
Брой хора, подпомогнати с храни (общ брой)	22 134
Брой хора, системно подпомагани (всеки месец)	7 844
Брой доброволци:	524
o Индивидуални доброволци	172
o Корпоративни доброволци	352
Набрани хранителни продукти, лв.	771 157
Предоставено програмно/проектно финансиране, лв.	148 000
Набрани допълнителни финансови средства чрез дарения от юридически и физически лица, лв.	88 153
Получени безвъзмездни услуги, експертна помощ, материали и дарени активи, лв.	35 800
Индекс за ефективност (съотношение на 1 лв. вложени ресурси към стойността на спасената и раздадена храна)	1:4

Взрив с одобрение!

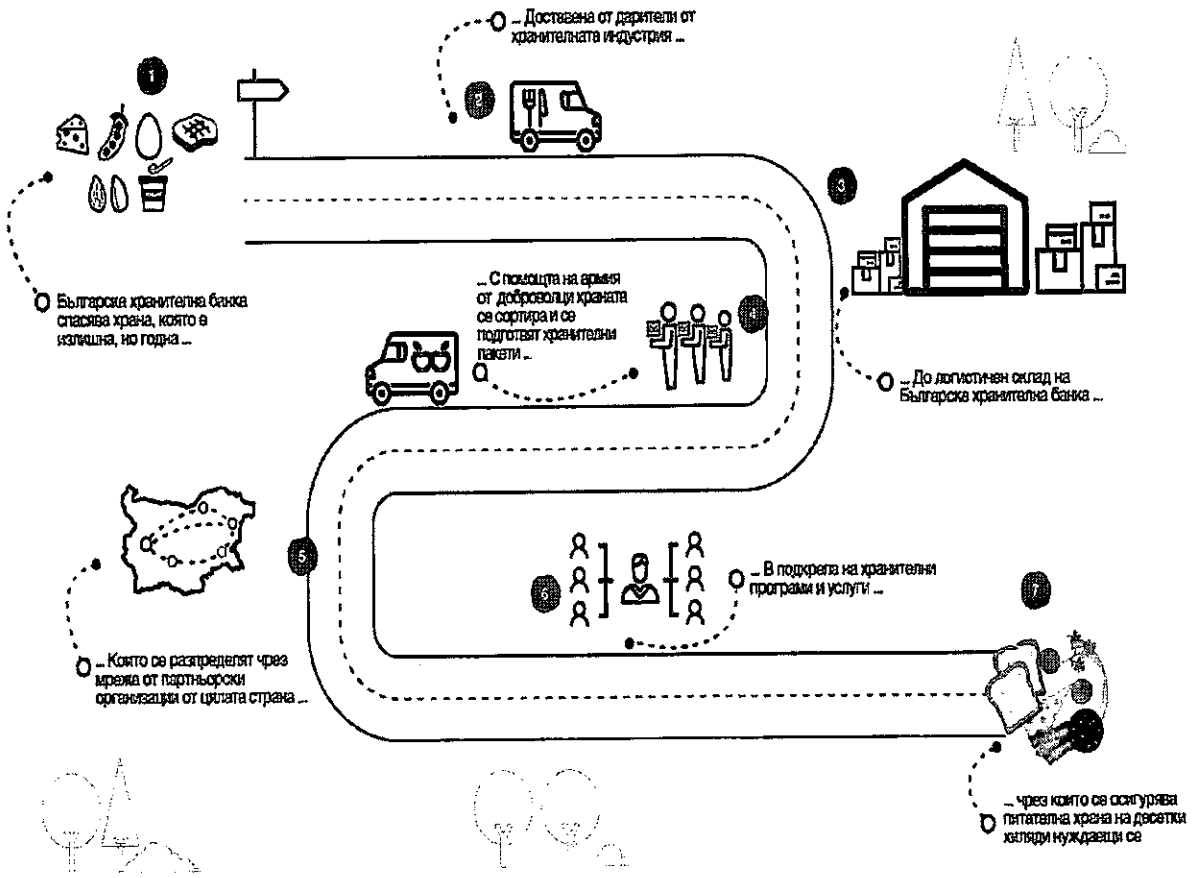
Набиране на храни

Основният подход за събиране на дарения на храни през 2017 г. продължи да бъде базиран на директен контакт и мотивиране на производители, преработватели и търговци на храни за увеличаване на количествата на даряваната от тях храна поради изтичане на срока на годност, свръхпроизводство или други логистични, технологични и маркетингови причини.

Общото количество набрани и спасени храни през 2017 г. е 202 581 кг. на стойност 771 157 лв., което представлява спад с 30% в количеството на дарените храни, но същевременно ръст с 34% в стойността на храните спрямо 2016 г.

Цялото количество от над 200 тона храни през 2017 г. са спасени от разхищаване чрез преки контакти с големи производители и преработватели на храни и по-малки търговци на бързооборотни свежи храни (плодове и зеленчуци). През годината не е провеждана кампания за набиране на храни от физически лица под мотото „Един килограм доброта", за да се проследи ефекта от проактивната работа с хранително-вкусовата индустрия особено в условията на въведени данъчни стимули за даряване на храни с кратък срок на годност.

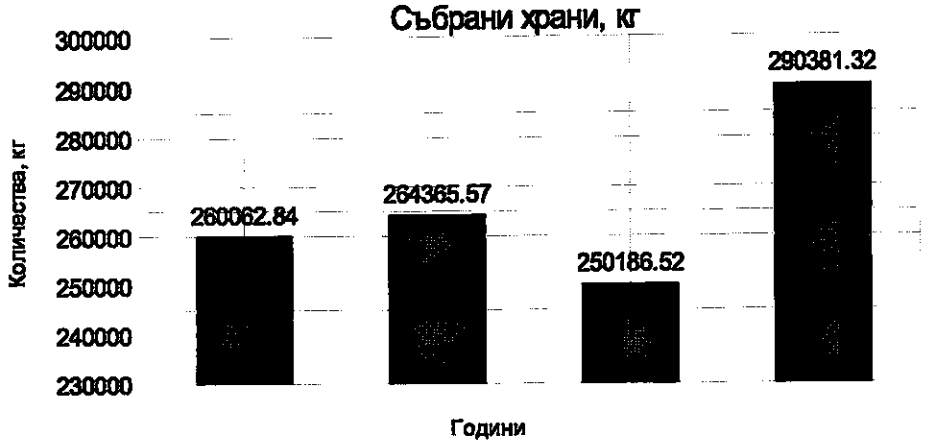
Фиг. 1: Механизъм на функциониране на БХБ през 2017 г.



Вярно с оригинала!

За съжаление, очакването за положителна динамика и нарастване на количествата на спасени храни в условията на законодателни промени, насърчаващи даряването на храни с кратък срок на годност, влезли в сила от началото на 2017 г., не се реализира *(виж Фиг. 2)*.

***Фиг. 2: Получени дарения на храни, по години** (за сравнение)*



С последните промени в Закона за данъка върху добавената стойност в сила от 1 януари 2017 г. бе дадена възможност за безвъзмездно предоставяне на хранителни стоки при определени обстоятелства. За да се създадат условия, при които да не се стига до унищожаване на храни, които са с кратък срок на годност, но не могат да бъдат реализирани на пазара, бе предвидена възможност същите да бъдат дарявани на определени лица, като по-този начин достигнат до всички нуждаещи се. С промяната в Закона за храните от 1 януари 2017 г. детайлно са разписани правилата за регистрация и функциониране на оператори, осъществяващи хранително банкиране. Изготвен е и списък на храните, обект на хранително банкиране, съгласуван с Министерство на финансите, за да бъде възможно и финансово облекчение на дарителите – производители, преработватели и търговци на храни, в полза на оператор на хранителна банка.

На практика, обаче, в закона са налични много „препъни камъни" и той не работи ефективно. Не се реализира очакването на цялата хранителна индустрия, че законодателните промени, свързани с насърчаване на бизнеса да дарява излишната, но все още годна храна на нуждаещите се, ще дадат истински стимули за промяна на съществуващата от години практика храната да се унищожава вместо да бъде дарявана. В закона съществуват разпоредби, които са твърде ограничаващи и пречат на практическото прилагане на закона по един разумен и ефективен начин. Има една конкретна разпоредба, свързана с маркирането на дарените храни, която се явява сериозна пречка за бизнеса, който разполага с излишъци от храни и желае да ги дари, и се оказва проблем за цялата хранително-вкусова индустрия. Това са сериозни ограничения от бюрократичен характер, които пречат на доброто му прилагане и ограничават ползите за всички.

Маркировката предполага много сериозен ангажимент от страна на бизнеса, свързан с влагане на допълнително ресурси – пари, време, човешки труд и съответно – с

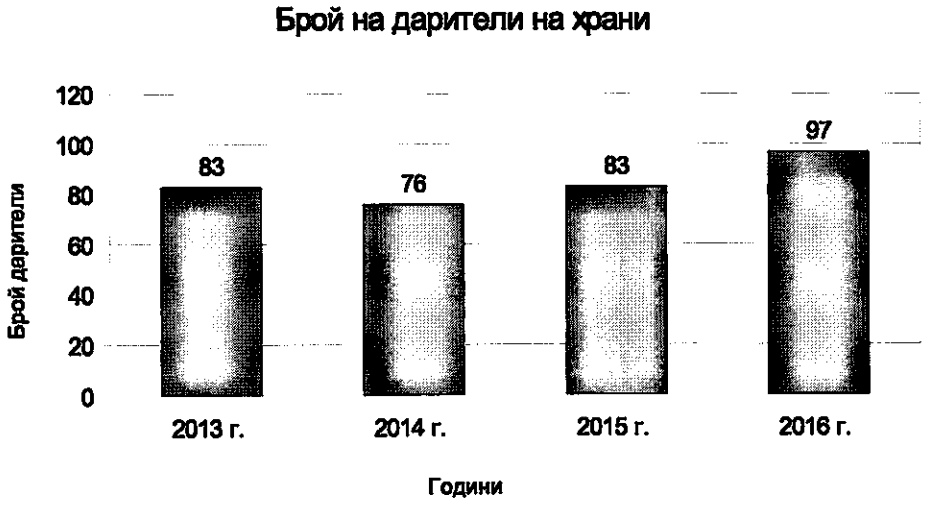
Вярно с оригинала!

настъпването на нови разходи. В допълнение, когато става дума за храни с много кратък срок на годност, времето е критичен фактор и е важно храната бързо да достигне до нуждаещите се, безрисково и безопасно. Не на последно място, въведеното изискване за специално маркиране е безсмислено от гледна точка на контрола за злоупотреби, тъй като Националната агенция за приходите упражнява последващ контрол върху направените дарения, след като и ако данъчно-задължените лица декларират безвъзмездно предоставените храни при представяне на съответните данъчни документи в началото на месеца, следващ даренията.

В резутат на повишените обществени очаквания и дългоочакваната промяна в данъчната среда, въведената разпоредба за маркиране на дарените храни се оказа сериозна пречка за дарителите, някои от които предпочитат да заплащат ДДС, но да не маркират, а други дори преустановиха дарителската си практика.

Броят на юридическите лица, даряващи храни през 2017 г. намаля до 86 дарителя (за сравенение през 2016 г. те наброяват **97 фирми – дарители**) *(виж Фиг. 3).*

***Фиг. 3: Общ брой на дарителите на храни, по години** (за сравнение)*



Въпреки, че през предходните две години най-големият дарител на хранителни продукти (по количества, стойност и честота на даряване) беше „Обединена млечна компания АД" (преработвател на мляко и производител на продукти с търговските марки „Верея", „Ханско", „Лайф" и др.) с дарени над 69 000 кг хранителни продукти през 2016 г., през 2017 г. компанията дари еднократно и преустанови дългогодишната си дарителска практика с БХБ именно поради задължението за маркиране на излишните храни.

Лидерската позиция в даряването на хранителни продукти по тегло и стойност през 2017 г. зае отново Данон Сердика АД с дарени над 39 000 кг на стойност над 173000 лв, като продължава да заплаща ДДС върху стойността на даренията, за да избегне маркирането на отделните потребителски артикули, както предвижда законодателят.

Вярно с оригинала!

Като цяло, ежедневно получаваната обратна връзка от различни фирми – и настоящи, и потенциални нови дарители, които желаят да оползотворят храната по един разумен начин, имайки вече и правната възможност да направят това, не е оптимистична. Голяма част от тях се отказват при перспективата да понесат допълнителни разходи на пари, време и труд, за да поставят маркировка и то върху храни, които вече са етикетирани, опаковани в уедрени опаковки и подготвени за експедиция. В условията на променена законодателна среда и стимули за даряване на храна, основната причина за отказа им е неработещия закон и разпоредбата храните да бъдат маркирани преди да стигнат до логистичния склад на БХБ. Това е ангажимент на компаниите – дарители, а те не желаят да правят това, защото им струва разходи и са поставени в нова парадокс - плащането на данък е заменено с нов тип разходи. И това категорично е следваща стъпка за промяна със съвместните усилия на БХБ и цялата хранително-вкусова индустрия!

По отношение на видовете храни, събрани през 2017 г., най-голям обем запазват млякото и млечните продукти (млечни десерти с добавена стойност) – 27%. След тях са пресните зеленчуци и плодове – с намалял обем до 18% от общото количество спасени храни.

Ръст отбелязват количествата дарени продукти в група „Масла и мазнини" - 7,5% спрямо 5,5% през 2016 г. и „Хляб, хлебни и тестени изделия" - от 3,2% през 2015 г. до 7,2% през 2016 г.

Наблюдават се и нови групи храни, чийто дял расте през 2017 г. (варива, плодови и зеленчукови консерви, захарни изделия, тестени изделия за директна консумация). Нарастналото количество на консервирани храни се дължи на привличането като дарители на консервните фабрики „Дерони ООД", „Филикон – 97" АД, „Фрукто Сливен" АД, „Сторко" ЕООД, „Цима 99" ООД и „Катрин Ко" АД, „Конекс Тива" АД и други.

Нарастващото количество на варива и трайни пакетирани и консервирани храни се дължи на даренията на ваучери за храна, предоставени от служители на големи компании, с които БХБ има възможност да осигури храни с по-дълъг срок и висока хранителна стойност, които обикновено не получава като дарения от други източници.

Количеството на дарен хляб отбелязва сериозен ръст благодарение на дългогодишното партньорство и реализираната съвместна програма за спасяване на замразен хляб, произведен от Бред Логистик АД и даряван заради нестандартния си търговски вид на седмична база.

Програма Second Harvest (Втора реколта) е съвместен проект на БХБ и фирма Самекс АД, представяща брандовете на KFC, Dunkin Donuts и Nordsee в България. Програмата създаде условия БХБ да получава като дарения замразени пилешки продукти, предлагани в търговските обекти на KFC във вид на приготвена храна. Съвместните усилия на БХБ и Самекс стартираха през май 2017 г. със събиране на храни по договорен седмичен маршрут от 10 обекта на KFC в София, а от ноември 2017 г. в партньорство с членове на мрежата за хранително подпомагане на БХБ, програмата бе мултиплицирана и в населени места извън София, където компанията оперира още 6 обекта. За периода май-декември 2017 г. бяха спасени над 4 300 кг пилешко месо, с което

Вярно с оригинала

бяха подкрепени програми за хранително подпомагане на над 20 организации-партньори, обгрижващи над 2 300 нуждаещи се деца и възрастни хора в 9 области на страната.

За усилията си в България и партньорството с БХБ, фирма Самекс АД получи специалния приз за 2017 г. на фондация „YUM Brands", инициатор на програмата в глобален мащаб и партньор на Глобалната мрежа на хранителни банки.

Програма ВИТАМИНА е инструментът, с помощта на който БХБ успява да спасява пресни плодове и зеленчуци, които приоритетно раздава на организации, реализиращи програми за допълнително хранително подпомагане и по-здравословно хранене на деца и младежи от уязвими социални групи. Програмата се изпълнява в партньорство с търговци и производители на свежи плодове и зелечуци.

През 2017 г. по програма ВИТАМИНА са спасени над 35 000 кг плодове и зеленчуци. Дарената храна достига до над 2 200 деца чрез над 20 социални организации в София и различни селища на страната (Пловдив, Павликени, Роман, Мездра, Кюстендил, Бобов дол, Раковски, Белозем, Перник, Пазарджишка област, Видинска област, Софийска област и др.), чиито програми за хранително подпомагане БХБ подкрепя поне веднъж седмично. Програма ВИТАМИНА продължава да бъде и една от най-привлекателните дейности за доброволстване, именно заради възможността за директен контакт с храните и практическо спасяване на годна храна. В дейности по набиране, сортиране и разпределяне на дарени храни по програмата се включиха над 350 корпоративно организирани и над 170 индивидуални доброволци, които предоставиха над 3 700 часа доброволен труд.

Мобилизиране на целева подкрепа за нуждаещи се хора от пострадали региони в съвместната програма със Съюза на преработвателите на плодове и зеленчуци. В края на 2016 г., разрушителен инцидент в село Хитрино постави в затруднено положение и остра нужда от храна десетки домакинства. Десетки останаха без подслон и храна, стотици бяха принудени да напуснат за седмици домовете си. В тази критична ситуация, БХБ получи целеви дарения от над 12 тона консервирани храни от консервни фабрики – членове на Съюза на преработвателите на плодове и зеленчуци, което позволи както да бъде оказана навременна подкрепа, така и да бъде стартирана съвместна програма със Съюза с цел хранително подпомагане през зимните месеци на 110 домакинства. Програмата се реализира в периода декември 2016 г. - май 2017 г.

Програмата бе подкрепена и с допълнително количество трайни пакетирани храни, закупени с ваучери, дарени от служители на ЛИДЛ България.

Партньорство с институцията на Омбудсмана на РБългария в кампания „Великден за всеки". БХБ бе поканена сред основните партньори на кампания „Дари празник на баба и дядо", насочена към мобилизиране на финансови и хранителни дарения за подкрепа на хора в пенсионна възраст по повод Великденските празници. БХБ изигра успешно ролята на основен логистичен партньор на кампанията, като в складовете на БХБ бяха приети, временно съхранени и раздадени над 25 000 килограма целеви дарения от 32 фирми.

Вярно с оригинала!

През изминалата година като работещ механизъм за мобилизиране на подкрепа от физически лица се утвърди организираната форма на събиране на дарения в подкрепа на нуждаещи се хора сред служители на една и съща компания. Такива кампании в корпоративна среда бяха реализирани в няколко фирми: Теленор, ИКЕА, Bulgarian online research, Кауфланд България, ЛИДЛ България, Experian Bulgaria и други. Служителите в тези компании инициираха събиране на храни или ваучери за храна, с които бяха закупени и дарени на БХБ храни. От своя страна БХБ оказва съдействие при консултиране на избора на хранителни продукти, които да бъдат дарени.

Логистика и безопасност на храните

Изграждането на доверие сред дарителите на храни е тясно обвързано с наличието на надежден логистичен капацитет на БХБ. Сред основните предимства за БХБ при договарянето на дългосрочно сътрудничество за спасяване на годна храна е гаранцията за прилагане на стандартите за безопасност и проследимост на храните по отношение на транспортиране, съхранение и раздаване.

През 2017 г. бе въведен нов модел на операции в склада на БХБ и бе подобрена организацията на работа с часови слотове за предаване на храна на организациите-партньори и документооборот, намаляващ административната тежест с 1 работен ден седмично. Този модел на функциониране позволява на БХБ да има готовност и капацитет за прием, разпределяне и раздаване на поне 4 000 кг дарени храни на ден.

Обмислена бе и нова организация за развитие на складовите пространства на БХБ с присъединяване на един нов склад и вътрешен маршрут за рутиране, както и изграждането на нови 3 хладилни клетки за дълбоко замразяване. За реализирането на този организационен модел, БХБ кандидатства за финансиране пред Европейската федерация на хранителните банки (FEBA), от която получи финансиране за подобряване на логистичния капацитет и допълнително оборудване на складовите площи в размер на 26 000 лв. Допълнителни финансови средства на стойност 11 000 лв, необходими за изграждането на клетки за дълбоко замразяване, бяха предоставени и от Глобалната мрежа на хранителни банки (GFN). Камерите са особено необходими във връзка с регулярно осъществяваните програми със седмичен график за събиране на замразени пилешки продукти и хляб.

В хода на работа най-съществени трудности създадоха притежаваните от БХБ лекотоварни автомобили Ситроен Джъмпер поради зачестилата нужда от ремонти и високата степен на амортизиране. Потърсени бяха възможности за безвъзмездно поддържане и ремонт на тези автомобили, които не получиха отзив. Договор за преференциални условия беше сключен с Аутомотор Корпорация, официален партньор на Ситроен за България. Двата лекотоварани автомобила бяха приведени в изправност, но поддържането на техническото им състояние е скъпоструващо и БХБ скоро ще бъде изправена пред предизвикателството да набере средства за закупуване на поне един нов лекотоварен автомобил.

БХБ продължи работа с Микроинвест Склад Про, за да се справи с ангажиментите си по упражняване на добър физически контрол, регистриране и

Вярно с оригинала

проследимост на дарените храни. За това помага разработената и внедрена система за адресация в склада, номерация на контейнерите и кодировка на хранителните продукти с цел оптимално изпълнение на всички процеси и процедури за работа с храни и надеждното им проследяване.

През април 2017 г. БХБ премина успешно през процес на регистрация като оператор на хранителна банка съобразно новия регистрационен режим за организации, осъществяващи хранително банкиране, въведен с промените в Закона за храните във връзка с безвъзмездното предоставяне на храни с кратък срок на годност и създадения регламент за тяхното проследяване и публично оповестяване. Така БХБ стана първия и до края на годината – единствен оператор, лицензиран за осъществяване на дейности по хранително банкиране и легитимен субект за получаване на дарения на храни с кратък срок.

В края на годината БХБ кандидатства за финансиране пред Глобалната мрежа на хранителните банки (GFN) за финансиране на нова логистична операция и клон на БХБ във Варна, закупуване на малък автомобил с хладилен режим за нуждите на работата във Варна и региона, осигуряване на средства за възнаграждение на представител на БХБ там и за нов член на екипа на БХБ, координиращ работата по мобилизиране на хранителни ресурси и развитието на партньорствата с хранително-вкусовата индустрия. БХБ получи финансиране в размер на 83 000 щатски долара за стартиране на новата логистична операция и допълване капацитета на БХБ за осигуряване на повече храни с по-висока хранителна стойност.

Постигната беше договореност и с фондация „Проект Северозапад", създадена от Фондация „Помощ за благотворителността в България" за стартиране на нова логистична операция по модела на хранително банкиране на територията на Мездра, в подходящо помещение предоставено безвъзмездно от Община Мездра за нуждите на логистичен склад по хранително банкиране, която да мобилизира дарения на храни под ръководството и с ноу-хауто на БХБза нуждите на Северозападна България. Финансирането за работа на логистичния склад и осигуряването му с необходимия персонал и оборудване е за сметка на фондация „Проект Северозапад" и ангажимент на БХБ да мултиплицира изградения в София модел на функциониране и изграждане на необходимия капацитет.

В заключение, логистичният капацитет на БХБ е усъвършенстван в голяма степен, с което са осигурени няколко важни условия за ефективната оперативна работа на организацията:

- Обособен е единен логистичен център на БХБ чрез локализиране на складовите помещения за съхранение на храни с различен температурен режим (пресни, трайни, охладени, замразени храни) на едно място, с което са оптимизирани разходите за транспорт и съхранение.
- Изградена е надеждна логистична инфраструктура с лесен достъп до основни пътни артерии. Локацията на склада в рамките на столичния град предлага улеснение и за раздаващите организации и прави възможно оптимизирането на системата за раздаване с цел получаване на дарения директно от склад на БХБ от все повече организации и намаляване на разходите за разнос и доставяне до техни адреси.

Вярно с оригинала!

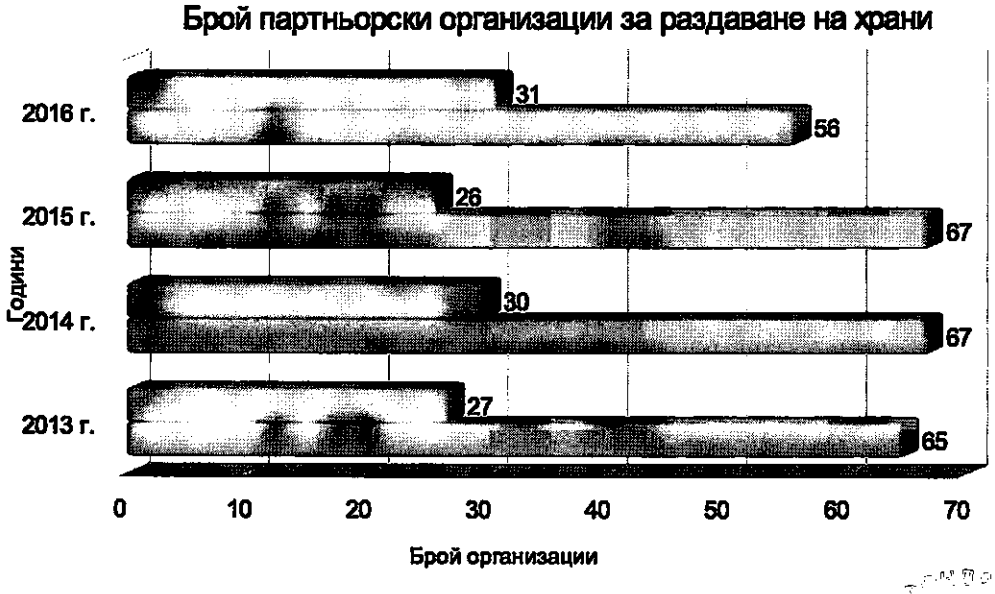
- Постигнато е самостоятелно стопанисване и управление на складовото пространство като логистичен център, подходящо оборудван за получаване, съхранение и разпределяне на големи количества дарени хранителни ресурси с възможност за функциониране 7 дни в седмицата, 24 часа в денонощието.
- Гарантирана е възможността за работа на доброволци и е осигурен свободен достъп, включително в съботно-неделни дни.
- Направени са първи стъпки за мултиплициране на ефективно работещ модел на хранително банкиране и в други области на страната – Варна и Враца, където има добри условия за мобилизиране на хранителни ресурси и нужда от хранително подпомагане.

Развитие на мрежа от партньорски организации за хранително подпомагане

Приоритетите за 2017 г. в тази развойна област предвиждаха оптимизиране на работния цикъл чрез въвличане на нови организации-партньори, разширяване капацитета на мрежата за хранително подпомагане и решаване на въпросите, свързани с логистичните възможности на партньорите.

През 2017 г. БХБ е раздавала дарения на храни посредством програмите на 56 организации, действащи на територията на 80 населени места *(виж Фиг. 4)*. Извън столицата са базирани 31 от тези организации, а средният брой подкрепени партньори за месец - 25. Броят на нуждаещите се, получавали хранително подпомагане на месец надхвърли средно 7 844 човека.

Фиг. 4: Брой на партньорските организации, получили хранително подпомагане от БХБ, по години (за сравнение)



Взето от оригинала!

Относно териториалното покритие се запазва тенденцията при достатъчно голям брой и обем на даренията да се предлагат храни на организации с програми извън София. Така храна е достигала до 21 области на страната.

През 2016 г. всеки месец средно по 25 партньорски организации са получавали дарения от БХБ, като над 7 844 човека в нужда имат достъп до допълващо хранително подпомагане чрез техните ежедневни или ежеседмични програми *(виж Фиг. 5)*. Общият брой на подпомогнатите с храни през 2017 г. надхвърля 22 000 души.

В повечето случаи партньорските организации са доставчици на социални услуги в общността, които обхващат представители на уязвими групи и семейства, живеещи в риск от бедност и големи лишения. Профилът на организациите включва обществени трапезарии, дневни центрове за работа с уязвими групи от хора, центрове за настаняване от семеен тип за деца, лишени от родителски грижи, или възрастни, защитени жилища, дневни центрове за работа с възрастни хора и/или такива с увреждания и др.

Фиг. 5: Брой нуждаещи се хора, получили хранително подпомагане, по години (за сравнение)



През отчетната година продължи тенденцията от 2016 г. за по-системна подкрепа на приоритетни групи нуждаещи се хора – деца, лишени от родителска грижа; младежи, напускащи социални институции; самотни родители; многодетни семейства и самотноживеещи възрастни хора, в т.ч. бездомни и хора с увреждания. Заедно с това е налице тенденция към устойчиво разширяване на общия брой на подпомаганите лица в нужда.

През 2017 г. БХБ продължи работа и по програма „Неделна раничка", насочена към подкрепа на деца в ученическа възраст в риск от отпадане от училище поради

Вярно с оригинала!

бедност. **Програма „Неделна раничка“** е в отговор на нарастващата бедност сред децата и младите хора в България в риск. През учебната 2016/2017 г. партньори на програмата бяха организации от София, Белозем и Кюстендил. Обхванати бяха 139 деца. Бяха раздадени над 7 500 кг храни във вид на хранителни пакети. Подготвени бяха над 1200 пакета, които осигуриха над 25 000 хранения за децата и семействата им в нужда.

Развитие на капацитета на мрежата от партньорски организации за хранително подпомагане:

Идентифицирането на потенциални партньорски организации за реализиране на хранително подпомагане и развитие на мрежата от вече присъединили се партньори е текущ процес, който продължава и през 2017 г. Над 20 организации проявиха интерес към дейността на БХБ и отправиха запитвания относно участие в мрежата за хранително подпомагане.

След обстойно проучване на условията за съблюдаване безопасността и проследимостта на храните, БХБ подкрепи с хранителни пакети/продукти еднократни инициативи на община Габрово, фонд „Детство“, Кремиковски манастир „Св. Георги“ и „Шопска задруга на майстора в Елин Пелин, свързани със съживяване на местни традиции и начин на живот или кратки организирани летувания за деца лишени от родителски грижи или от социално слаби семейства.

Предоговарянето на сътрудничеството с партньорските организации от мрежата на БХБ продължи с преглед на постигнатото до момента и планирани посещения по места и работни срещи, на които подробно да се обсъдят предложените програми за хранително подпомагане и на практика да се проследи изпълнението им. Критичният преглед на дейността на партньорски организации, които не инвестират достатъчно ресурси за максимално ефикасното извеждане от маргинализация, а вместо това захранват проявите на заучена безпомощност и пасивност сред уязвими групи доведе до намаляне на общия брой организации-партньори на БХБ и пренасочване на усилията към подкрепа на ефективни инициативи и проекти.

Посещенията бяха също възможност за ревизиране, и при нужда - адаптиране на основните документи по набора, договарянето и партнирането с организациите. Направени бяха 7 такива посещения на територията на София. Подновени бяха и даренията към организации, на които предстоеше да изпълнят докрай изискванията за логистичен капацитет, а с други партньорството бе преустановено.

Системни усилия бяха положени за подобряване на регулярната комуникация в мрежата, включително на месечното отчитане и обратната връзка от страна на организациите - партньори, за да се ползват пълноценно и тези инструменти за развитие.

Срещите с потенциални и активни партниращи организации откроиха следните тенденции:

- Основно предизвикателство по отношение на капацитета на партньорските организации продължава да бъде изискването за наличие на транспортно средство: не всички от заявилите интерес разполагат със собствено или имат възможност да го осигурят. Изискването за температурно пренасяне и съхранение на храни (хладилни превози, хладилни чанти, хладилници, фризери, хладилни

Вярно с оригинала!

камери) е също трудност, с която се налага да се справят както кандидати за хранително подпомагане, така и действащи партньори. Това сериозно ограничава възможностите на БХБ да обхване в активна оперативна мрежа организации с доказана експертиза и качество на предоставените услуги към уязвими социални групи.

- Особено обезпокоителна е тенденцията към частичен застой или дори намаляне на логистичния капацитет на действащи партньори на БХБ и недостиг на ресурси за бъдещо разширяване на програмите им за хранително подпомагане. В този смисъл екипът на БХБ проучва възможности за активното им подпомагане, като напр. през привличането на услуги от транспортни оператори, или в крайни случаи - през оправданото предоставяне на транспорт срещу заплащане като част от оптимизирането на механизма на хранително банкиране в този преходен период, когато това е възможно за БХБ.
- Продължи и стимулирането им да използват максимално наличните си ресурси, (като споделяне на транспортни средства при нужда, осигуряване на личен амбалаж, и навременно връщане на заети от дарители контейнери и палети, подобряване на пространствата за складиране и приготвяне на храни) и така да участват по-равностойно и отговорно в логистичното обезпечаване на дарените храни.
- От друга страна, дарените храни осигуряват възможност на партньорските организации да спестят част от бюджета си за храна. Спестеният ресурс за хранене, осигурено чрез даренията от БХБ, дава възможност за увеличаване на броя на хората, получаващи подкрепа или за покриване на други разходи, свързани с предлаганите услуги. Често храните от БХБ се явяват допълващи към ежедневното хранене на хората в нужда – особено за тези, които са потребители на услуги от резидентен тип. Даренията от БХБ дават възможност за осигуряване на пълноценна храна без да е необходимо да се заместват други видове храни.

Допълнителни коментари и изводи:

Работата с партньорските организации продължава да е изключително предизвикателна в няколко основни направления:

- Осигуряване на условия за безопасно транспортиране и съхраняване на храните - поради невъзможността на БХБ да се ангажира с твърд график за предоставяне на дарения и приблизителни количества и видове храни част от организациите изказват несигурност за инвестиране в подобряване на логистичен капацитет. Мобилизирането на допълнителни ресурси за превозни средства за транспортиране на храни не е осъзнато като нужда и все още има организации, които не разполагат с транспорт, за да идват до логистичния склад на БХБ и да взимат договорено дарение.
- Съучастие в усилията по набиране и сортиране на храни за подпомагане на нуждаещи се хора – само част от организациите с готовност откликват на апел за подкрепа с доброволци или служители при нужда от спешно сортиране или взимане на големи количества дарени храни. Това затруднява понякога цялостната

Вярно с оригинала!

логистика, забавя процесите по обработка на храните и е изцяло за сметка на БХБ, което от своя страна води до увеличаването на оперативните разходи.

Привличане и работа с доброволци

Доброволците са жизнената енергия в оперативната работа на БХБ. Изминалата година се характеризира със запазване на тенденцията по отношение на дейностите, които биват асоциирани с възможности за подкрепа на каузата на БХБ: дейностите по програма „ВИТАМИНА" за събиране и сортиране на пресни плодове и зеленчуци и подготовка на хранителни пакети в склада на БХБ.

Общият брой доброволци през отчетните месеци е 524, дарили общо над 3700 часа доброволен труд. Сред общия брой, индивидуалните доброволци наброяват 172 човека.

Корпоративно организираните доброволци в периода са 352 (запазен брой спрямо 2016 г.), сред които служители на: A.C. Nielsen, Goodyear Bulgaria, Contour Global, DXC Technologies, Danone Serdika, Experian, HP, HPE, Mondelez Bulgaria, Overgas, Roo Brands, Shell, Smart Organic, Telenor, Vmware и други. Най-интезивните месеци за работа с организирани доброволци бяха април и май, септември и октомври. Дните на доброволческа активност в календара на големи компании продължиха да бъдат значима движеща сила, която води в БХБ все повече оранизирани групи служители от една и съща компания.

Като основни тенденции при работата с доброволци за периода се очертаха:

- **Нараства интересът от страна на организирани доброволчески групи,** като корпоративни доброволци, групи от студенти и ученици. Първоначалното запознаване с текущите задачи на банката по преме на инструктажа на доброволците се утвърди като ефикасна и непринудена форма на разясняване и застъпване за важните работни приоритети и често прерастваше в последващи обсъждания по време на работа.
- **Продължава да е силен и интересът от страна на индивидуалните доброволци**: прегледа на документацията, отразяваща приноса им към работата на банката очертава над 10 доброволеца, посветили усилията си на регулярна подкрепа на дейностите в склада.
- Работата по организиране и координиране на доброволческите задачи често е предизвикателна. Липсата на регулярност и системност на даренията понякога поставя организацията в условия на дефицит на задачи за пълноценно доброволческо включване и обратно – в ситуации на остра нужда от доброволци, малцина имат възможност да откликнат гъвкаво и да се включат в рамките на същия ден или на следващата сутрин.

Вярно с оригинала!

Развитие на организационен капацитет

Работа на Настоятелството на БХБ

Изминалата 2017 година бе посветена на обновяване и консолидиране на ръководния орган.

В отчетния период бяха проведени 5 заседания на Настоятелството като основен фокус в работата му бе поставен върху запазване на интегритета в организацията, провеждане на успешна застъпническа работа на БХБ и мобилизиране на подкрепа за устойчивото развитие на организацията.

През май 2017 г. започна новия мандат на Настоятелството в състав: Кирил Вътев – Председател и членове – д-р Славита Джамбазова, Милва Караджова, Марина Стефанова, Йордан Матеев, Петьо Тодоров и Ангелин Ангелов. Приложена бе процедурата за номиниране и избор на нови членове, приета от Управителния съвет на БХБ през ноември 2013 г.

Оперативно управление

Повишаването на знанията и уменията на оперативния екип и изграждането на постоянен екип от компетентни служители бе приоритетна задача през 2017 г. Обновяването на оперативния екип, обучения за работа в екип, програмно консултиране и изграждане на допълнителна експертиза във всички направления на работа на БХБ бяха основните дейности в отчетния период по отношение на развиване на организационния капацитет на БХБ.

- **Участия в обучения и мрежови събития**
  - **FoodBanking Leadership Institute 2017** – Изпълнителният директор на БХБ, придружена от Омбудсмана на Рбългария, взеха участие в 11-то издание на конференцията, организирана от Глобалната мрежа на хранителните банки (GFN). Участници в събитието бяха представители на хранителните банки и представляващите ги асоциации от 32 страни, където GFN предоставя дългосрочна методическа подкрепа за развиване на механизма на хранително банкиране. Представен бе опитът на Българската хранителна банка за законодателна промяна на данъчния режим, засягащ даренията на храни с кратък срок на годност.
  - През април 2017 г. представител на БХБ взе участие в ***Годишното събрание на Европейската федерация на хранителни банки (FEBA) в гр. Варшава, Полша.*** Представен бе моделът на работа и дейностите на БХБ като една от бързо развиващите се хранителни банки – членове на мрежата. Участници в годишната среща бяха представители на над 240 хранителни банки, членуващи в това европейско обединение.
  - **Ре-сертифициране на БХБ като член на Глобалната мрежа на хранителни банки** (GFN). През юни 2017 г. БХБ бе посетена от Крейг Немиц, Директор в Глобалната мрежа на хранителни банки (GFN). Целта

Вярно с оригинала

на посещението му бе свързана с преминаване през процес на оценка и ре-сертифициране на БХБ като пълноправен член на мрежата – процес, който протича веднъж на две години и търси да докаже наличието на все по-висок организационен и логистичен капацитет. Една от основните препоръки в одитния доклад е свързана с активизиране ролята, участието и приноса на членовете на ръководния орган в дейностите за мобилизиране на финансова подкрепа и разширяване на мрежата от партньори и съмишленици на БХБ за постигане на устойчиво развитие на организацията. Като слабост е отбелязана зависимостта от един основен източник на финансиране с доминираща финансова подкрепа, както и малобройния екип на БХБ, който с усилия и при голямо натоварване се справя с оперативните задачи в дневния ред на организацията.

- През 2017 г. БХБ работи съвместно с Българската мрежа на Глобалния договор на ООН по създаване на **интерактивен образователен модул на тема „Излишна ли е излишната храна?“**, насочен към служители на компании, членуващи в мрежата. Финансирането за разработване и изграждане на модула бе предоставено от БМГДООН. Първото представяне на модула и провеждане на обучение се състоя пред служители на Овергаз Инк през септември 2017 г.

Застъпничество за промяна на средата за даряване

Дефинирането на хранителното банкиране в българското законодателство и работата по политики за насърчаване на дарителството бяха приоритетни задачи за БХБ години наред. От началото на 2017 г. те сякаш се увенчаха с успех с влезлите в сила промени в Закона за ДДС и Закона за храните.

Приетите законодателни промените, целящи усъвършенстване на данъчното законодателство във връзка с неутралното данъчно третиране на безвъзмездното предоставяне на годни храни с кратък срок на годност и регламентиране на хранителното банкиране в България са продукт на много години упорити застъпнически усилия на Българската хранителна банка и хранителния бранш в страната. С приемането им беше удовлетворена в голяма степен обществената потребност от по-справедливо и отговорно регулиране на отношенията в дейностите, свързани с храни, в т.ч. оползотворяването на храни чрез тяхното безвъзмездно предоставяне вместо предоставяне.

За съжаление, още със самото си стартиране, законовите промени заработиха трудно и то след сериозен публичен натиск от страна на БХБ и Омбудсмана на РБългария. Едва в края на март 2017 г. бе приет Правилник за прилагане на ЗДДС, а предвидените допълнителни заповеди и разпоредби относно списъка с храните – обект на хранително банкиране и лицата, квалифицирани като нуждаещи се от хранителна помощ, станаха факт след месеци на консултации и настоятелни срещи с представители на заинтересованите публични институции.

Днес, година по-късно, нуждата от промяна на вече приетите текстове е неизбежна. Оценявайки тази необходимост, представители на БХБ използваха всички

Вярно с оригинала!

свои лостове на влияние, за да сезират заинтересованите страни за нуждата от редакция, така че да бъдат избегнати бюрократичните спънки за сметка на създаването на истински стимули за бизнеса. Предложени бях текстове за редакция в проектозакона за храните, подложен на сериозен дебат преди нотифицирането му от Министерски съвет и внасянето му за разглеждане в Парламента. Разговори бяха водени с различни политически партии в Народното събрание за търсене на разумна и конструктивна подкрепа.

Консолидираните усилия на БХБ, Сдружението за модерна търговия, КРИБ и други публични институции формираха общност на възгледите и среда за промяна, така че здравият разум да вземе превес и да бъдат поправени онези регулации, които вместо да насърчават, пречат на даряването на храни.

Публичност и медиен отзвук

Основен принцип в реализирането на всички програмни дейности на БХБ през 2017 г. бе широкото информиране и повишаване на обществената ангажираност в търсене на устойчиви решения на двата проблема - разхищаване на годна храна и глад. Това допринесе за популяризиране на дейността на БХБ и постепенното изграждане на видим и разпознаваем образ на организация, която предлага иновативен модел за решаване на двата проблема и добре работещ механизъм за хранително подпомагане, макар и недостатъчно познат в България.

За популяризиране на резултатите, възможностите за подкрепа и нуждата от доброволен труд, БХБ ежедневно използва социалните мрежи, както и обновената си интернет страница.

Всички събития, реализирани от БХБ, както и редица от ежедневните дейности на организацията бяха отразени във вестниците Капитал, Дневник, Монитор, Труд, 24 часа, Новинар, Телеграф, Сега, списанията Агрозона, Регал, Осем, Прогресив, Клуб Z, радио Хоризонт, радио Христо Ботев, радио Благоевград, радио Стара Загора, радио Пловдив, Дарик радио, BTV радио, София Live и редица онлайн медии. Материали за механизма на функциониране и същността на хранителното банкиране, както и новини за специфични програми и инициативи на БХБ бяха заснемани и излъчени в редица телевизии – БНТ, БНТ2, Нова телевизия, BTV, ВІТ, Канал 3, България Он Еър, Европа, Блумбърг и др.

През 2017 г. повече от 170 са телевизионните репортажи, участия в предавания и материали в печатни и онлайн издания за БХБ.

Особено голям медиен интерес предизвикаха следните събития:

- Най-голямо внимание през годината провокираха застъпническите действия и публичния натиск на БХБ за приемане на всички необходими подзаконови разпоредби, свързани със Закона за изменение и допълнение на закона за ДДС и Закона за храните.
- С интерес бе проследявана и съвместната програма на БХБ със Съюза на преработвателите на плодове и зеленчуци за подкрепа с храни на най-пострадалите семейства в Хитрино след инцидента там.

Вярно с оригинала!

- Особен интерес породи и стартираната нова дарителска кампания „Подай ръка на храната!“, чието начало бе поставено в Световния ден на прехраната – 16 октомври.
- Най-голямо признание БХБ получи от сп. Forbes България. През декември, за своята активна работа, БХБ получи специалната награда за обществена дейност на тържествена церемония за връчване на годишните награди на престижното издание за 2017 г.

Мобилизиране на допълнителна подкрепа, финансови средства и pro bono услуги

За постигане на висока ефективност, независимост и устойчивост на механизма за подпомагане чрез хранителна банка съществен принос имат всички ресурси, които БХБ успява да мобилизира безвъзмездно. БХБ търси да осигури пробоно услуги във всички оперативни направления, сред които с най-голяма финансова тежест са логистика и транспорт, публичност и комуникации, счетоводство и правни консултации. Паралелно с това БХБ работи за осигуряването както на различни материални активи, така и на допълнителни финансови средства за разработването и изпълнението на различни програми за подпомагане и за гарантиране на финансова устойчивост на организацията.

От стартирането на своята оперативна дейност БХБ е получила подкрепа от над 50 компании и НПО, предоставящи финансиране, услуги, експертна и методическа помощ, материални ресурси и доброволен труд.

Програмното и институционално финансиране през 2017 г. е в размер на 148000 лв., предоставени от фондация „Америка за България“ и фондация „Комунитас“.

Общата стойност на допълнително осигурените финансови средства през годината е над 88 000 лв., получени от юридически и физически лица както следва:

- дарение от Европейската федерация на хранителни банки за развитие на логистичен капацитет и оборудване на склада – 26 000 лв.
- дарение от Българската мрежа на Глобалния договор на ООН за разработване на образователен модул и проведено първо обучение – 2 730 лв.
- дарения от физически лица – индивидуални дарители, служители на компании, дарители с DMS HRANA и др. – 40 173 лв.
- дарение на ваучери за храна от мениджъри на Теленор – 19 280 лв.

И през този отчетен период продължи практиката за осигуряване на допълнителна подкрепа от организации и компании чрез даряване на услуги или други активи, обезпечаващи оперативната работа на БХБ.

Допълнително мобилизираните дарения в натура осигуряват подкрепа за:

- наем на склад – дарение от Булгарплод – Слатина – 29 916 лв.
- счетоводно обслужване – Хроника - 1 440 лв.
- дарение на услуги (съхранение при температурен режим, юридически консултации, др.)

Вярно с оригинала!

- участие в изложение за храни и напитки – дарение от Булгарреклама – 2 300 лв.

Паричната стойност на оценените безвъзмездни услуги, експертиза, материали и други дарени активи, получени през 2017 г., е на стойност над 35 800 лв.

Съвместна кампания за набиране на средства с Procter & Gamble чрез продажба на препарат за миене на съдове Fairy

През лятото на 2017 г. БХБ бе избрана от рекламна агенция United Partners за партньор на глобалната инициатива на международната компания **Procter & Gamble** за реализиране на кампания от типа „маркетинг, свързан с кауза", целяща да набере средства в подкрепа на значима социална инициатива чрез отделяне на средства от продажбата на водещ продукт за измиване на домакински съдове Fairy.

Изработена беше телевизионна реклама, която популяризира съвместната кампания и в резултат на направените продажби, **Procter & Gamble дари 17 000 лв. за подкрепа на ежедневната дейност на БХБ по спасяване и раздаване на храни с кратък срок.**

КАМПАНИЯ ЗА НАБИРАНЕ НА ФИНАНСОВИ СРЕДСТВА С DMS HRANA НА НОМЕР 17777 - ПОДАЙ РЪКА НА ХРАНАТА!

В навечерието на Световния ден на прехраната – 16 октомври, БХБ стартира своята нова дарителска кампания, насочена към индивидуални дарители, ангажирани с работата на БХБ и желаещи да се включат с финансова помощ на стойност 1 лв. или месечен абонамент на стойност 2 лв. или 5 лв. чрез изпращане на кратко съобщение.

Кампанията е една от дейностите за маркетинг и набиране на средства в разработената годишна програма за работа в периода 16.10.2017 - 16.10.2018 г. Програмата изискваше промяна на досегашната комуникация на БХБ, като се концентрира върху възможностите на БХБ да партнира на индустрията за храна и реализира продуктивно споделяне на излишни хранителни ресурси. По тази причина програмата получи име "Подай ръка на храната!" - съобщение, хармонично подходящо за комуникиране сред бизнеса за привличане на хранителни ресурси и сред широката публика за привличане на средства за издръжка и развитие на дейността на БХБ.

За комуникация с бизнеса беше определена среда с директни срещи с членовете на различните стопански и бизнес обединения в страната. Беше потърсен контакт за съдействие за организирането на такива срещи с председателите на БСК и КРИБ, които не доведоха до реализация. Впоследствие беше решено тази комуникация да премине в директни срещи с компании от хранителния бизнес. Частичен успех беше постигнат с начало на продуктивен професинален разговор с Кауфланд.

За работа с публиката се оказа необходимо цялостно преработване на сайта на организацията bgfoodbank.org, тъй като наличната към онзи момент версия беше неподдържана и с много технически проблеми. В хода на работа се намериха множество профили на организацията в мрежите Google +, LinkedIn и YouTube, създавани от различни потребители и създаващи много възможности за злоупотреби.

Вярно с оригинала!

Също така домейнът bgfoodbank.org беше собственост на частно лице. Домейнът беше придобит от БХБ, като заедно с това беше и сключен договор с нов доставчик на хостинг услуги. Подобряването на работа на сайта bgfoodbank.org премина през опит сайтът да бъде поддържан от доброволци от Atos, опит завършил с неуспех. Окончателно решение беше намерено с възлагането на разработването и поддържането на сайта от Kaya, компания с отлични референции и представяне.

За ефективна комуникация в Интернет беше изработен 28 секунден клип "Подай ръка на храната!". Клипът беше изработен изцяло pro bono от студио Златен век със съдействието на целия екип на студиото и с много активната подкрепа на актрисата Силвия Лулчева. В хода на търсене на подкрепа за изработване на клипа БХБ влезе в контакт с "Господари на ефира" и в резултат БХБ получи видимост в специално излъчен репортаж за дейността си по повод Деня на прехраната.

През 2017 г. БХБ потърси възможност да реализира съвместни кампании за набиране на средства сред клиентите на Lidl, Vivacom, IKEA, Telenor, Mtel, Metro Cash&Carry и Kaufland. Всички възможности, с изключение на тази в Kaufland, де факто бях отхвърлени, като възможността за реализация с Kaufland е все още отворена.

За промотиране на дейността на БХБ и набиране на средства в Интернет бяха инициирани преговори с комуникационната компания Viber. Поради неясни, двусмислени и подвеждащи условия в предложения от тяхна страна договор разговорите бяха прекратени.

БХБ получи одобрение по програмата на Google - Google for non profits. Към момента активни са услугите за дисково облачно пространство Google Drive, Google+, както и канал на БХБ в YouTube. Ресурсът на Google AdGrants все още остава неизползван поради липса на одобрение на ключови думи, свързани с дейността на БХБ.

Клипът "Подай ръка на храната!" е представен на кмета на София с молба за ресурс за излъчването му на дисплеите на станциите на Метрополитен София. Към момента все още не е започнало излъчване.

Вярно с оригинала!